

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget tilsigter at skabe grundlag for, at der gennem gældssaneringsloven kan ydes hjælp til landmænd, der som følge af vejforholdene i 1983 har haft høsttab.

a. Lov nr. 131 af 9. april 1980 om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd, som ændret ved lov nr. 129 af 25. marts 1981, lov nr. 293 af 9. juni 1982 og lov nr. 30 af 26. januar 1983, jfr. lovbekendtgørelse nr. 167 af 15. april 1983, er gennemført som et led i bestræbelserne på at hjælpe landmænd med særlige økonomiske vanskeligheder.

Loven åbner mulighed for ydelse af statsgaranti for lån optaget i pengeinstitutter her i landet inden for et samlet lånebeløb på 4,5 mia kr. samt rentetilskud, der efter den seneste lovændring udgør 8, 5 og 5 pct. i de 3 første år af lånets løbetid. Statsgaranti for lån og rentetilskud kan ydes til landmænd, der som ejer eller forpagter af en landbrugsejendom enten har erhvervet ejendommen i tiden 1. januar 1972–31. december 1980, eller som i samme tidsrum har foretaget væsentlige driftsmæssige investeringer, fortrinsvis med henblik på bedriftens animalske produktion eller specialproduktion. Det er endvidere en forudsætning, at ansøgeren har jordbrug som væsentligste erhverv og er kommet i sådanne økonomiske vanskeligheder, at der efter landbrugsministerens skøn er behov for statsgaranti for lån til gennemførelse af en sanering af gælden. Endelig er ydelse af garanti betinget af, at ansøgeren efter gældssaneringen vil kunne videreføre landbrugsbedriften og opfylde sine økonomiske forpligtelser.

Ansøgningsfristen efter gældssaneringsloven er udløbet den 30. september 1983, men der er fremsat forslag til en forlængelse af ansøgningsfristen (folketingsamlingen 1983–84, lovforslag L 6).

Om folketingets behandling af lov nr. 131 af 9. april 1980 om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd henvises til Folketingets forhandlinger 1979–80. (2. samling), sp. 5812, 6371, 6999 og 7399. Om behandlingen af lov nr. 129 af 25. marts 1981 henvises til Folketingets forhandlinger 1980–81, sp. 5046, 6008, 7945 og 8329. For så vidt angår behandlingen af lov nr. 293 af 9. juni

1982 henvises til Folketingets forhandlinger 1981–82, sp. 4776, 5298, 9008 og 9286. Om behandlingen af lov nr. 30 af 26. januar 1983 henvises til Folketingets forhandlinger 1982–83, sp. 2072, 2542, 3967 og 4173. Om behandlingen af forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (gældssaneringsloven), folketingsåret 1982–83, lovforslag L 208, henvises til Folketingets forhandlinger 1982–83, sp. 10719, 10851, 12482 og 12835, og om behandlingen af forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (folketingsamlingen 1983–84, lovforslag L 6) henvises til Folketingets forhandlinger 1983–84, sp. 70 og 353.

b. Ved udgangen af september 1983 er der under gældssaneringslovens almindelige regler modtaget i alt 7.070 endelige ansøgninger og ca. 1.550 foreløbige ansøgninger. Der er meddelt endelig eller foreløbig bevilling i ca. 6.280 sager, og der er i alt disponeret over ca. 2,2 mia kr. af den samlede garantiramme på 4,5 mia kr.

For så vidt angår det særlige tilskud i henhold til lovens § 8a, er der indkommet 85 endelige og 91 foreløbige ansøgninger, og der er med udgangen af september 1983 bevilget rentetilskud i 31 sager.

2. Den megen nedbør i foråret 1983 og den efterfølgende tørke i vækstsæsonen har medført en betydelig nedgang i høstudbyttet i 1983 i forhold til udbyttet i de foregående år. På grundlag af foreliggende afgrødevurderinger har landbrugsorganisationernes faglige landscenter anslået landbrugsudbyttet i 1983 til ca. 16 pct. i forhold til det gennemsnitlige udbytte i årene 1978–1982.

Normalnedbøren (gennemsnittet af åene 1931–1960) er på årsbasis 634 mm i Jylland og på øerne med en nedbørsmængde i månederne marts–august på henholdsvis 34 mm, 39 mm, 38 mm, 48 mm, 74 mm og 81 mm. Til sammenligning har nedbøren i de samme måneder i 1983 været henholdsvis 73 mm, 77 mm, 139 mm, 28 mm, 16 mm og 12 mm.

Det dårlige høstresultat betyder en yderligere økonomisk belastning af landbruget, og især bedrifter, der i forvejen er i en vanskelig økonomisk situation, vil som følge af udbyttetabet i 1983 kunne få betydelige likviditetsvanskeligheder. Medens